

Mama od blizu – učiteljica na daljavo

■ **Dragica Šteh** je učiteljica matematike na OŠ *Stična*. Ima 13 let izkušenj s poučevanjem na srednji šoli ter 7 let na osnovni šoli, je tudi ambasadorka *Občine Ivančna Gorica* na področju kulture.

Tečejo dnevi, tedni, meseci ... Vsakdanja rutina je postala ozka, a varna steza čez stanje in doživljanje, ki nam je vsem neznano. Ostali smo doma, že drugič v obdobju enega leta, bolj ali manj opremljeni s tehnologijo, veščinami in predvsem z osnovnimi vrednotami, s katerimi moramo preživeti ta nenavadni čas.

»Glej, veseliš se zvestobe v notranjosti, v skrivnostih mi daješ spoznanje modrosti.«

(Ps 51,8)

Utrinki iz domačega mehurčka

V teh tednih sem predvsem to. Mama in učiteljica. V nekaj odstotkih sem tudi sodelavka in prijateljica. To pa je približno vse. Številne druge, tako ali drugače dodeljene vloge so uvidevno stopile na stran in vsake toliko časa pomahajo s spomini ali rahlo drznimi načrti za prihodnost. V naši hiši so doma trije šolarji, en dijak, ena učiteljica, en sodelavec občinske uprave in ena svetovalna delavka. Sedem je pravljичno število. Samo ne v povezavi z internetom in razpoložljivo tehnologijo. Kar nekaj prilagodljivosti in iznajdljivosti je bilo potrebne, da smo vsem zagotovili ustrezen prostor in dostop do učilnice ter delovnega mesta na daljavo. Zdaj se vsako dopoldne s skoraj vsakega dela hiše sliši kakšna videokonferenca, posneto predavanje ali sodelovanje v razpravi s sodelavci. Ob tem se pripravljajo obroki, izvajajo se aktivnosti v zvezi s športom in umetnostjo, razrešujejo se drobne vsakdanje težave, umirjajo se čustva, spodbuja se k branju in h kritičnemu razmišljanju. In včasih je precej glasno. In kdaj pridejo dnevi, naelektreni od tišine. Ves čas pa se v živo krešejo mnenja in brusijo značaji.

In vendar ... Kot mama še nikoli nisem imela takšnega vpogleda v šolsko delo svojih otrok. Ob drugošolcu spoznavam male tiskane črke in pomembnost nazorne razlage pri matematiki. Pri šestošolki se čudim številnim priložnostim za preproste domače poizkuse, ki spodbujajo razmišljanje

in na enostaven način dosežejo veličasten aha efekt. S sedmošolcem se pogovarjamo o vrednotah in etiki, raziskujemo Evropo in računamo odstotke. In novopečeni dijak, ki je komaj dobro zaslutil razsežnosti odhoda od doma, novega okolja, profesorjev in predmetov, nas dnevno seznanja z znanji, ki so povsem uporabnega značaja. Pravi konglomerat izkušenj in doživljanja.

Če mi uspe ob svojem delu ustaviti korak (in predvsem misli), potem med reševanjem nalog v delovnih zvezkih, prepisovanju učne snovi in ustvarjanju ujame tudi njihova dragocena razmišljanja, interese in skrbi. Hvaležno izhodišče za debate v dolgih večerih. Poudarjam, s predpostavko,

da nam uspe ustaviti korak. Pravi izziv je namreč pričakovanja sedmerice v hišnem mehurčku umestiti v vsakdanjik, kljub temu da se zdaj še mnogo bolje poznamo in da lahko že v odtenu glasu in telesni drži zaznamo, koliko je razpoloženska ura in kakšno je vreme medsebojnih odnosov. Mimogrede, si predstavljate koliko možnih kombinacij medsebojnih odnosov je v družini s 7 člani? Natanko 120. Dovolj manevra za druženje, medsebojno pomoč, pogovor, igro in žal včasih tudi za prepir. In če se je v prejšnjih, predkoronskih časih kdaj zgodilo, da me je v razredu kdo poklical »mami«, se zdaj doma zgodi, da me kateri od otrok pokliče »učiteljica«.

Foto: Petra Duhanny

Izzivi učiteljskega dela

Na drugi strani istega časa pa je moje učiteljsko delo. In tu se spet pojavi število sedem. Tokrat v svoji izvorni simboliki. Toliko je namreč članov in članic našega matematičnega aktiva. V času poučevanja na daljavo smo uspeli vzpostaviti tesno sodelovanje, sinhrono delovanje in medsebojno pomoč. Tako se na zaslonu odvirtijo načrti, delovne verzije priprav, ki jih sproti dopolnjujemo, ter skupno učenje o novih aplikacijah in orodjih za poučevanje matematike na daljavo. Naš dan se ves čas vrti v virtualnih spiralah, pogovoru, usklajevanju, reševanju takšnih in drugačnih izzivov. In kljub našim prizadevanjem se pri učnih urah večkrat zgodi, da se na zaslonu narišejo samo ikone z imeni in prečrtani mikrofoni. Zdi se, da so učenci po novem letu obstali v nekem stanju učne hibernacije in je za motivacijo potrebnega čedalje več truda. Že v razredu je težko vsakemu posebej obzirno, a odločno odgrniti zavese nezanimanja, malodušja, vrzeli v znanju in vsakdanjih najstniških skrbi. Kaj šele na daljavo! Šli smo čez zanimive stopnje. Od začetnega adrenalina z zmagovalnimi slogani #zmoremo, #vsebovredno in podobno, umirjenega tempa z ravno prav strateško razporejenimi urami in razlagami v živo do očitnega padca motivacije po novem letu. Kot da bi se obljube o vračanju v šolske klopi, ki so druga za drugo padale v vodo, zaletavale v zaledenela okna naših skupnih hrepenenj. Ob tem ne morem mimo rahlo tesnobne ugotovitve, da ko bomo šli nazaj, verjetno ne bomo šli nazaj, morda bomo šli nekako naprej ali nekam vmes ... Vsekakor pa šola še lep čas ne bo takšna, kot smo jo poznali. In kot nam je, resnici na ljubo, skoraj vsem po vrsti že načenjala živce. Postavljala nam je preveč ovir in premalo priložnosti.

Drug drugemu mentorji in sodelavci

A zdaj, v času šolanja na daljavo, se zdi, da smo na vse tiste tegobe, pomisleke in vsakodnevno trkanje na vest tistih, ki odločajo, kratko malo pozabili. S pridihom pravljичne nostalgije se spominjamo svetlih učilnic, vedoželjnih učencev, brezhlebnih zvezkov, karizmatičnih učnih ur in še in še. Pozabili pa smo, da smo učitelji vse prevečkrat ujeti v kolesje birokracije, da svoj pedagoški eros

z lahkoto prekrijemo s predstavitvijo in drsnicami za rutinirano prepisovanje, da so učenci slabo motivirani za delo, da jim preverjanje znanja pomeni dodaten in sila nadežen napor, da so v zvezkih skrivnostno prazni listi in v znanju razpoke, včasih celo kraterji neznanja.

Torej, kam bomo šli, ko bomo zaprli zaslone svojih prenosnih računalnikov in ponovno stopili pred svoje učence? Bodo ti sploh še znali sedeti pri miru? Zdaj imajo namreč tudi med uro razlage v živo večinoma zagotovljen svoj prostor, morda celo vrtljiv pisarniški stol; hladilnik in omara s priboljški sta tik za ovinkom; postelja pa se v kombinaciji z ugasnjeno kamero in mikrofonom zdi najtesnejša zaupnica.

Tako pač je. Na daljavo ne moreš zares pogledati v oči. Na daljavo ne moreš doseči istega odziva, kot ga dosežejo neposreden poziv v razredu, vpogled v zvezek, takojšnja odprava napak in pomanjkljivosti ter občutek napredka. Na daljavo se včasih zdi, kot da stopicamo na mestu, kar se znanja tiče. Kje pa so vzgojne vrednote tega časa in novih okoliščin poučevanja? Zdi se mi, da smo drug drugemu postali mentorji in sodelavci v odkrivanju tistih odtenkov našega poklica, ki jih ni v opisu del in naših kompetenc. Zaznavanje stisk na daljavo. Prepoznavanje umika in ugašanja. Izbira smiselnih in spoštljivih metod za ponovno prižiganje iskrice vedoželjnosti tudi pri najstnikih, devetošolcih, ki so z mislimi že nekje drugje. Prav oni mi v teh tednih postavljajo največje in najbolj iskreno ogledalo. Napišejo mi, kdaj pri urah preveč hitim in kdaj med razlago pozabim, da so na drugi strani s svojim zvezkom in svinčnikom ter rahlo upehanimi možgani. Enako kot v razredu si dovolijo pustiti blizu in se nasmejati ob peripetijah dni, ki jih doživljamo vsak pri sebi, a precej podobno. In spravijo mi solze v oči, ko preberem odkrito pohvalo in iskreno zahvalo za nekaj, kar je pravzaprav moja službena, učiteljska dolžnost.

Vrednote počasi, a vztrajno prihajajo v ospredje. Kot bi se stekale skozi filter nepričakovane preizkušnje in odlagale drobne bisere v zavetje misli in srca. Bisere s prvobitnim sijajem, ki je namenjen odkrivanju talentov, priložnosti in iskanju edinstvene poti, ki je po Božjem načrtu položena v vsakega posameznika.

Foto: Nataša Pezdir

Priložnost za odkrivanje skrivnosti

Naj se ob koncu spet vrnem na začetek. Na koncu te ozke poti se vendarle vidi svetilnik. Prišel bo čas, ko bo šolanje na daljavo samo še oddaljen spomin. Že zdaj pa vem, da bom pogrešala naša skupna jutra z molitvijo in prošnjo k skrbno izbranim svetnikom tedna. Pogrešala bom jutranje priprave našega drugošolca, njegovo skrbno razvrščanje učbenikov, delovnih zvezkov po urniku posameznega dneva. Pogrešala bom to svojevrstno in neponovljivo enovitost družine in doma. In obenem upala, da bodo izkušnje, ki smo jih pridobili, vodile k dobrim spremembam in jasnejšim ciljem vzgoje in izobraževanja. Ti so pravzaprav zelo zelo preprosti: naše otroke vzgojiti v poštene, delovne in odgovorne ljudi; jih izobraziti in jim pokazati pomen širine znanja, globine spoznanj in veličine ustvarjalnosti; in jim pokazati, kako zelo osrečujoča je zvestoba – najprej samemu sebi in svojemu poslanstvu, pa tudi vsem, s katerimi si delimo prostor in čas. Konec koncev je (bilo) biti doma tudi priložnost za odkrivanje skrivnosti, ki jih navdihuje Modrost.